

EDIČNÍ POZNÁMKY

Svazek Česká společnost III obsahuje Nerudovy fejetony z let 1870 až 1875, pokud se týkají českého života společenského a politického a pokud nebyly zařazeny do svazku Drobné klepy II. Všechny fejetony ve svazku otištěné vyšly v Národních listech a byly vesměs označeny Nerudovým obvyklým trojúhelníkem. Bez značky je pouze fejeton Zlatá doba německé plodnosti ze 14. 10. 1871 (NL 15. 10. 1871, str. 165), avšak Nerudovo autorství je nepochybné (viz vysv. k str. 166).

V Dodatcích bylo do svazku zařazeno ohrazení J. Nerudy z nařčení ze spolupráce s Montagsrevue (NL 23. 5. 1871) a čtyři Nerudova zaslána v Národních listech ze 4., 7., 9. a 12. prosince 1874, která se dotýkají pověstí o zpronevěře cementu při stavbě Národního divadla a některých tehdejších sporů mezi stranou mladočeskou a staročeskou. Polemicky útočné projevy jsou adresovány majiteli staročeských listů J. S. Skrejšovskému.

Do svazku pak nebyly zařazeny fejetony, jejichž autorství nebylo možno zjistit: Řád žebravých Němců (NL 5. 5. 1872), Fialka (NL 29. 3. 1873), Národem českým zalomcoval náhlý mráz (NL 23. 10. 1873), dále články z Humor. listů 1871, označené šifrou N.: Horatius-Linker (č. 11), Stručný zeměpis Čech (č. 15), Také „intimní listy“, uchystané pro příští Skandalrevue (č. 17 — 30), a Flamendři. Obraz z Teplických lázní (č. 40, 41).

Základem vydání je časopisecké znění, přičemž u fejetonů nalezených v Nerudových fejetonních souborech v pozůstalosti Herrmannově a připravovaných zřejmě ke knižnímu vydání přejímáme Nerudovy korektury, poznamenané tužkou nebo perem v časopiseckém výstřižku. Týká se to těchto míst (před závorkou] uvádíme znění, které tiskneme, za závorkou původní znění časopisecké):

255, 6 do obrovitého dluhu stal se] do obrovitého dluhu a stal se

262, 12 krásně vyznačenou.] krásně vyznačené.

332, 15 má brak a mrzáky.] má také braku dost a dost. *po Nerudově korektuře škrtem a doplněním:* má braku a mrzáky.

350, 30 kapesního šátku prsty o hlavu.] kapesního šátku — prsty o hlavu.

354, 15 *pan* Bažant. —] *pan* Bažant. —

Při úpravě textu jsme se řídili ediční praxí Spisů Jana Nerudy a přihlíželi přitom k Pravidlům z roku 1957 podle stejných zásad jako u svazků předešlých (České divadlo I, Drobné klepy II).

Textové úpravy byly provedeny na těchto stranách:

- 94: P. T. páni otcové, ti viděli m. P. T. páni otcové ti viděli;
145: Ať už je jaká chce m. Až už je...;
193: mléku *matčinu* m. ...*matčině*;
202: pískem z té díry posypané m. ...z té barvy...;
 ubíjeno *krutě* m. ...*kruté*;
235: *cesty* dvoje m. *cesta* dvoje;
292: černé moře *nendvisti* m. ...*nendvistí*;
403: náruživost *plemenná* m. ...*plamenná*.

Pokládám za milou povinnost poděkovat pracovníkům Ústavu pro českou literaturu Aleši Hamanovi, Rudolfu Skřečkovi a Břetislavu Štorkovi za jejich velmi ochotnou a prospěšnou pomoc při přípravě svazku.

Opravy tiskových chyb:

str. 190, 11. ř. zd. místo *Predigereiñ* má být *Predigerei'n*